Årsberetning april 2019

Vi har den store glæde, at vi hver eneste dag arbejder sammen med unge mennesker, der er fulde af forhåbninger og drømme, der er fyldt med positiv energi og er ambitiøse på egne og andres vegne.
Det er også unge mennesker, der desværre samtidig kan være usikre på fremtiden, bange for ikke at leve op til egne og andres forventninger og stressede over de krav, samfundet stiller til dem. Nogle desværre i en sådan grad, at de udvikler psykiske sygdomme.

Vi er meget ydmyge overfor at hjælpe de unge, vi har med at gøre, bedst muligt gennem både glæder og bekymringer. Hvis det skal lykkes, er det afgørende, at vi forsøger at forstå den ungdomskultur, de unge vokser op i. En ungdomskultur, som vi må se i øjnene har forandret sig radikalt siden Smartphonen dukkede op i 2008 og på få år massivt ændrede vores kommunikation og relationelle interaktion.

Vi laver skole sammen med nogle unge mennesker, der er vokset op i en ungdomskultur, der ifølge ungdomsforsker Søren Østergaard er præget af:

- At unge ikke længere er fysisk sammen i samme omfang som tidligere. De oplever derfor ikke længere kulturbærere blandt deres kammerater og frikvarteret for de unge er nu, når de ”leger” med de voksne.
- At unge i dag ikke taler så meget med voksne, de taler gennem skærme med andre unge. Og her taler de kun om trygge emner. De er uerfarne med og utrænede i at møde nysgerrige voksne og snakke om de svære ting.
- At 12% af de unge i dag svarer, at de ikke har én meningsfuld personlig relation (i en netværkskultur) Man forventer det vokser til 25%
- At de unge i dag er kollektivt orienterede individualister. De vil gerne fællesskabet men ved også, at deres “lykke” er afhængig af dem selv.
- At de unges liv er styret af algoritmer, der forsøger at manipulere deres eget frie valg.
- At de unge er på vej til at blive den mest socialt isolerede generation nogensinde. De er sammen, men ofte bare i samme rum uden social interaktion.

Dette billede kan virke forstemmende, men sådan opfatter vi det egentlig ikke. Som sagt oplever vi dagligt unge mennesker med virketrang, ønske om at skabe gode relationer og generelt store og livgivende ønsker til fremtiden.
Og det bedste er, at vi dagligt har mulighed for at hjælpe dem godt på vej i vores rammer.

For at lykkes med det vil vi også i fremtiden være fokuseret på at gøre vores elever så robuste som muligt og så dannede som muligt til at tage bevidste valg.
Med det mener vi, at vi vil sætte fokus på at skabe rammer for og opfordre vores elever til at tænke over de valg, de tager og ikke altid vælge den nemme løsning. Den løsning de digitale medier lokker os til at tage via algoritmer, der skal få os til at klikke videre, fordi klik er penge.
Vi vil udfordre vores elever og udsætte dem for en masse "nederen” valg, som de måske ikke umiddelbart forstår meningen med, men som de på sigt bliver robuste og stærke medborgere af.

Vi vil sætte fokus på at bruge vores døgnmiljø til at udvikle personlige kompetencer som vedholdenhed, omhyggelighed, selvkontrol, udadvendthed, nysgerrighed og behovsudsættelse.

Vores elever skal kunne vente med at spise en skumfidus, hvis ventetiden udløser to. ☺

Det er en opgave, vi glæder os til, og det er vores ambition at beskrive disse tanker nærmere i en slags Ulbølle 3.0 ud fra en klar erkendelse af, at de pædagogiske tanker vi påbegyndte at formulere ved skolens start i 2005 og forfinede i årene derefter skal suppleres af nye formuleringer og ambitioner, der forholder sig til det kæmpe paradigmeskifte i kommunikation og social relation som smartphonen satte i gang i 2008.

Disse refleksioner er yderligere intensiveret af, at vi i dette skoleår har måttet erkende, at vi på efterskolen har været mere udfordret i vores pædagogiske kostskolemiljø, end hvad godt er. Vi har desværre haft optaget en del elever, hvis vanskeligheder har været så store, at vi ikke har kunnet rumme dem, hvis vi samtidig skulle passe på det store fællesskab. Vi har i dette skoleår haft et frafald på over 20%, og det er meget voldsomt, når vores normale frafald har ligget på omkring 5%.
Det skal ikke være nogen hemmelighed, at det har rystet os undervejs, allermest fordi hver en afbrydelse jo dækker over noget, der ikke er lykkes og over noget, der kan have stor betydning både for den berørte elev og deres familier, men selvfølgelig også fordi det berører de tilbageblevne elever, ansatte, organisationen og dens økonomi.

Vi vil som altid gøre, hvad vi kan, for at forstå de unge, der kommer ind ad døren og for at have nogle klare holdninger til, hvad det er, vi gerne vil udvikle.
Men det gør det ikke alene. Vi må samtidig se i øjnene, at vi ikke kan alt, hvis vi skal bevare vores gode skolekultur. Vi vil derfor i fremtiden være ekstra opmærksomme på, hvordan vi kan finde en balance i at løfte de opgaver, vi med vores muligheder og viden er forpligtede til og har lyst til at påtage os og samtidig sikre, at vi også i fremtiden kan tilbyde et ligeværdigt og anerkendende fællesskab for alle elever.

Samtidig med, at vi undervejs har været optaget af at forstå de udfordringer, året har givet os på efterskolesiden, er det en stor glæde at kunne konstatere, at det har været et rigtig godt år for vores STU, hvor faglige ambitioner og udvikling har gået hånd i hånd med ro og harmoni. Som et helt særligt skridt skal det nævnes, at vi har investeret i at opgradere vores idrætsmedhjælperuddannelse med en overbygning fra DGI, hvor eleverne har fået DGI's idrætsassistentuddannelse, og vores lærere er blevet certificeret i at undervise i denne uddannelse fremover.

Den største glæde er dog at kunne konstatere, at når det blæser lidt kraftigt i Ulbølle er rødderne stærke, og kulturen står fast. Vi har gennem mange år arbejdet på at skabe en skolekultur og et arbejdsmiljø båret af nogle klare holdninger og værdier byggende på gensidig anerkendelse, omsorg for hinanden og store ambitioner.
I et stærkt samarbejde mellem bestyrelse, ledelse og alle ansatte er også dette skoleår på vej til at blive et godt skoleår for alle, og vi er i gang med at afslutte et år, hvor ingen er i tvivl om vores værdier og vores holdninger til hvad en god skole og en god ungdomskultur er.

Til det kommende skoleår er elevtilgangen forrygende og stigende. Vi har udsolgt på efterskolen og alle kommende elever har gennemført deres praktik. Også søgningen til STU er større end nogensinde.
I forhold til STU må man dog konstatere, at en meget stor søgning og interesse ikke altid er det samme som et stort elevoptag. Finansieringen af den enkelte elevs STU ophold er stadig placeret i kommunerne, og så længe den er det, giver det meget stor forskelsbehandling af de enkelte elever. Vi er slet ikke i tvivl om, at nogle kommuner tager langt større hensyn til kommunens økonomi end til at leve op til lovens hensigt om, at også vores målgruppe af elever skal have frit

valg af en ungdomsuddannelse, der tager udgangspunkt i deres kompetencer og potentialer. Desværre virker det som om, at nogle kommuner har taget en principbeslutning om, at alle unge i målgruppen kan udvikles bedst i kommunens egne tilbud, mens andre kommuner ser på elevernes forskellighed og vælger det tilbud, der passer bedst til den enkelte unge.
Den forskel, dette betyder for den enkelte unge alene ud fra hvilken kommune man tilfældigvis bor i, er urimelig og uetisk.
Dette toppes af, at de fleste kommuner har en visitationsproces til uddannelse, der er organiseret sådan, at rigtig mange først får svar på deres uddannelsesønsker i maj/juni måned. Det giver naturligvis en meget stor usikkerhed både for skolen og den enkelte elev/familie. Helt aktuelt, mens denne beretning skrives i starten af april måned, kan skolens indtægtsgrundlag variere med op til 2,5 mill. kr. i det kommende skoleår alt efter udfaldet af de 8 ansøgninger, der endnu ikke er afgjort. Dette er selvfølgelig ikke er optimale arbejdsvilkår. Det kan vi dog godt finde løsninger på ud fra kvalificeret gætteri og fleksibilitet.
Meget værre er det, når man tænker på, at det samtidig betyder, at 8 unge mennesker og deres familier stadig går rundt i uvished i forhold til den nærmeste fremtid. Der er vel at mærke tale om unge mennesker, der i forvejen trives rigtig dårligt med stress og usikkerhed.
Det må der kunne findes bedre løsninger på. Vi vil gøre, hvad vi kan for gennem forskellige organisationer at påvirke de politiske processer.

Op til sidste skoleår bevirkede optagelsesproceduren på STU uddannelsen kombineret med et vigende antal ansøgere til uddannelsen i foråret 2018, at vi endte med kun at optage 11 STU elever til skoleåret 2018/19. Vi besluttede i stedet at lave et udslusningsprojekt for otte anden-års efterskoleelever i et af STU husene. Det har været et rigtig godt forløb for disse elever, men det havde en negativ effekt i forhold til at realisere de økonomiske forventninger, vi havde til året, da meget af støtten til efterskoleelever først udbetales året efter aktiviteten.
Vi reducerede derfor vores økonomiske forventninger til året. Efterfølgende stødte vi jo ind i et efterskoleår med mange afbrydelser. Samlet set betyder dette, at regnskabsåret 2018 er endt i et resultat på + 20.000 kr. Set i lyset af årets gang, er det egentlig rigtig fint at ende med et positivt resultat, men vores fortsatte evne til at vedligeholde og udvikle skolen er afhængig af et større overskud i årene fremover.
I forhold til budgetår 2019 vil vi stadig være ramt på indtægtssiden af skoleårets store frafald, men vi har foretaget reguleringer på udgiftssiden og ser positivt på tilgangen af STU elever, med den usikkerhed, der er omtalt tidligere. Alt i alt forventer vi derfor et noget bedre resultat i 2019 og et resultat i 2020 på linje med de resultater, vi plejer at levere.
Det er dog klart, at det er bydende nødvendigt, at staten snart indser, at man ikke kan fastholde kvaliteten i uddannelsessektoren, hvis man fastholder en bevidstløs nedskæring på 2 % årligt i form af omprioriteringsbidrag. Vi har fundet veje til at fastholde bemanding og kvalitet gennem de sidste fem års nedskæringer, men må konstatere, at det kan vi ikke mere. En fortsat nedskæring vil betyde at vi må skære i bemandingen, hvilket naturligvis vil føre til en kvalitetssænkning på en skole, hvor eleverne er så dybt afhængige af personlig støtte og relationer.

Bestyrelsen har i det forløbne år påbegyndt en strategiproces, der sætter fokus på skolens udvikling i et længere perspektiv. Processen er endnu ikke færdig, men der er spændende tiltag i gang i forhold til ønsker om at udbrede den viden, vi har opsamlet i huset ud til resten af verden og i form af at undersøge, hvordan vi kan skabe projekter, der vil være interessante i forhold til fondssøgning. Det og de resultater, der vil komme ud af den videre strategiproces, glæder vi os meget til at arbejde videre med.

Til slut vil vi benytte lejligheden til at sige et kæmpe stort tak til alle, der medvirker til at gøre vores dagligdag i Ulbølle til en berigende rejse. Vi har aldrig haft brug for hinanden og hinandens opbakning i så høj grad som i år, og den har vi fået og givet hinanden.

Det er medvirkende til at Idrætsefterskolen Ulbølle står stærkere end nogensinde.
Tak til ansatte, bestyrelse, alle vores gode venner og samarbejdspartnere og ikke mindst alle vores elever for endnu et godt Ulbølle-år.